

Het Orgel 1966 pag 128 - 130, Cornelis van Zwol, platenrubriek

Een delicatessie is de Spaanse plaat, verzorgd door Francis Chapelet in het veel geprezen Salamanque. Dicht bij elkaar kan men daar zes orgels ontdekken, daterend uit de vijftiende, de zestiende (drie orgels), de zeventiende en de achttiende eeuw en opgesteld in twee kerken, een kapel in de Universiteit en een kapel in het museum. Chapelet bespeelde het in 1744 voltooide en dus meest moderne van de zes instrumenten De bouwer Echevarria leverde er een degelijk en solide instrument mee, dat momenteel nog in verrassend goede staat verkeert. Toen Chapelet voor de opnamen arriveerde, ging men er zelfs prat op, dat het orgel de laatste dertig jaar niet gestemd was; hij had dus wel wat te doen, voordat de opnamen konden beginnen.

Specifiek voor de Spaanse orgels zijn natuurlijk o.m. de horizontale "Spaanse, trompetten" en in Salamanque ontbreekt, deze trompeteria natuurlijk niet. De windvoorziening geschiedt: nog met handkracht en ook deze "apparatuur" is nog in goede staat: de organist kan zèlf de balg met lucht vullen en makkelijk meer dan een minuut spelen, als hij tenminste wat sober registreert. Voor de rest van de belevenissen van Chapelet zij naar het boekje bij de plaat verwezen, waarin men ook de dispositie van het orgel en de gebruikte registraties in details vindt afgedrukt (zoals bij de meeste platen in deze serie).

Veel van de gespeelde werken (sommige hebben een tijdsduur van minder dan een halve minuut) zijn voor het eerst hiermee beschikbaar gekomen. Slechts enkele composities van Juan Cabanilles (1644 -1712) kregen reeds eerder de aandacht; van zijn Tiento de Falses bestanden vrij wat opnamen en Marie Louise Girod had zijn Pascalles de 4° tono al „ontdekt". Met meerdere composities zijn de volgende componisten vertegenwoordigd: Antonio de Cabezon (1510-1566 o.m. met een, van zijn vier Tientos op de eerste, toon), Miguel Lopez (1699 - 1792), Francisco Correa de Arauxo en Narciso Casanoves (1747-1799, van wie Albert de Klerk een sonate opnam op zijn bekroonde plaat „Die Kleinorgel"). Verder is een werk opgenomen van Giulio Segni de Modena (16de eeuw), Diego de Alvarado (17de eeuw) en Ximenez (16de eeuw). Zo men ziet werd een rijke keuze gemaakt uit de voorradige Spaanse orgelcomposities. De keuze was blijkbaar zo moeilijk, dat Francis Chapelet nog meer materiaal van dezelfde componisten bijeenbracht op een tweede plaat, opgenomen in Covarrubias; deze hoop ik in het volgende artikel over de Harmonia Mundi serie te bespreken.